

Gabriela Bogasiu

Legea contenciosului administrativ

Comentată și adnotată

BOGASIU, GABRIELA

■ Activitate profesională:

- 2006-prezent: judecător, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal;
- 2002-prezent: formator al Institutului Național al Magistraturii, Catedra de Drept administrativ.

■ Studii:

- 2011 – doctorat în Științe administrative, Școala Națională de Studii Politice și Administrative;
- 1992 – Institutul Național al Magistraturii (fostul Institut Național pentru Pregătirea Magistraților);
- 1991 – Universitatea din București, Facultatea de Drept.

■ Lucrări publicate:

- *Procedura prealabilă în contenciosul administrativ. Practică judiciară*, Editura Hamangiu, București, 2006;
- *Controlul de legalitate al hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție*, Editura Hamangiu, București, 2007 (coautor);
- *Legea contenciosului administrativ comentată și adnotată cu legislație, jurisprudență și doctrină*, Editura Universul Juridic, București, 2008;
- *Excepția de neconstituționalitate. Practică judiciară adnotată*, Editura Hamangiu, București, 2010 (coautor);
- *Justiția actului administrativ. O abordare biunivocă*, Editura Universul Juridic, București, 2013;
- *Legea contenciosului administrativ comentată și adnotată cu legislație, jurisprudență și doctrină*, ediția a 2-a, Editura Universul Juridic, București, 2014.

Gabriela Bogasiu
Judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție

LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV

Comentată și adnotată

Cuprinde legislație, jurisprudență și doctrină

Ediția a III-a, revăzută și adăugită

Universul Juridic
București
-2015-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2008, 2014, 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris
al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOGASIU, GABRIELA

**Legea contenciosului administrativ : comentată și
adnotată : cuprinde legislație, jurisprudență și doctrină /**
Gabriela Bogasiu. - Ed. a 3-a, rev. și adăug. - București :
Universul Juridic, 2015

Bibliogr.

Index

ISBN 978-606-673-626-8

351.95(498)(094)

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Abrevieri

alin.	- alineat
art.	- articol
c.	- contra (în cazul hotărârilor CEDO, CJUE)
C. civ.	- Codul civil
CEDO	- Curtea Europeană a Drepturilor Omului
C. Jud.	- Curierul Judiciar
CJUE	- Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Convenție	- Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția europeană a drepturilor omului)
C. pr. civ.	- Codul de procedură civilă din 1865
C. pr. fisc.	- Codul de procedură fiscală
C. pr. pen.	- Codul de procedură penală
C. Ap.	- Curtea de Apel
dec.	- decizia
Dreptul	- Revista „Dreptul” – serie nouă
ed.	- ediție
Ed.	- Editura
ex.	- (de) exemplu
etc.	- <i>et caetera</i> („și celelalte”)
<i>ibidem</i>	- în același loc
<i>idem</i>	- același autor
infra	- mai jos
ICCJ	- Înalta Curte de Casație și Justiție
lit.	- litera
M. Of.	- Monitorul Oficial al României, Partea I
NCPC	- noul Cod de procedură civilă
n.n.	- nota noastră (a autorului)
nr.	- numărul
op. cit.	- opera citată
p./pp.	- pagina/paginile
par.	- paragraful
pct.	- punctul
RDC	- Revista de drept comercial

8 | Legea contenciosului administrativ

RDP	- Revista de drept public
RRDJ	- Revista română de jurisprudență
s. cont. adm. fisc.	- secția de contencios administrativ și fiscal
s.n.	- sublinierea noastră
supra	- mai sus
ș.a.	- și alții (altele)
urm.	- următoarele
vol.	- volumul

La elaborarea prezentei lucrări au fost avute în vedere legislația, doctrina și jurisprudența publicate până la data de 31 iulie 2015.

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Subiectele de sesizare a instanței

(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3) Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu poate fi înlăturat decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.

(4) Ministerul Public, atunci când, în urma exercitării atribuțiilor prevăzute de legea sa organică, apreciază că încălcările drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor se datorează existenței unor acte administrative unilaterale individuale ale autorităților publice emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizează instanța de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vătămate. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

(5) Când Ministerul Public apreciază că prin emiterea unui act administrativ normativ se vatămă un interes legitim public, sesizează instanța de contencios administrativ competentă de la sediul autorității publice emitente.

(6) Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În

cazul admiterii acțiunii, instanța se pronunță, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

(7) Persoana vătămată în drepturile sau în interesele sale legitime prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe ale Guvernului neconstituționale se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile prezentei legi.

(8) Prefectul, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și orice subiect de drept public pot introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile prezentei legi și ale legilor speciale.

(9) La soluționarea cererilor în contencios administrativ, reprezentantul Ministerului Public poate participa, în orice fază a procesului, ori de câte ori apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

Legislație

◆ Sumar

1. Constituția României: art. 52; **2.** Codul de procedură civilă (NCPC): art. 29, art. 30, art. 32, art. 33, art. 36, art. 37, art. 40, art. 56, art. 57; **3.** Decretul-Lege nr. 118/1990: art. 10; **4.** Legea nr. 50/1991: art. 12; **5.** Legea nr. 61/1993: art. 9; **6.** Legea nr. 33/1994: art. 20; **7.** Legea nr. 44/1994: art. 20; **8.** Ordonanța Guvernului nr. 68/1994: art. 19; **9.** Legea nr. 36/1995: art. 75; **10.** Legea nr. 107/1996: art. 60; **11.** Legea nr. 111/1996: art. 54; **12.** Legea nr. 213/1998: art. 8, art. 23; **13.** Legea nr. 188/1999: art. 80, art. 85, art. 106, art. 109; **14.** Legea nr. 182/2000: art. 21; **15.** Ordonanța Guvernului nr. 26/2000: art. 44; **16.** Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000: art. 3; **17.** Ordonanța Guvernului nr. 2/2000: art. 35; **18.** Ordonanța Guvernului nr. 66/2000: art. 34; **19.** Legea nr. 215/2001: art. 46, art. 69; **20.** Legea nr. 101/2006: art. 8; **21.** Ordonanța Guvernului nr. 41/2003: art. 21; **22.** Codul de procedură fiscală adoptat prin O.G. nr. 92/2003: art. 218; **23.** Legea nr. 248/2005: art. 21; **24.** Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005: art. 18; **25.** Legea nr. 192/2006: art. 41; **26.** Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006: art. 283, art. 286.

◆ Extrase

1. Constituția României (republicată în M. Of. nr. 767 din 31 octombrie 2003)

~ art. 52. *Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*

(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Condițiile și limitele exercitării acestui drept se stabilesc prin lege organică.

(3) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea magistraților care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență.

2. Codul de procedură civilă (republicat în M. Of. nr. 247 din 10 aprilie 2015)

~ art. 29. *Noțiune*

Acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor procesuale prevăzute de lege pentru protecția dreptului subiectiv pretins de către una dintre părți sau a unei alte situații juridice, precum și pentru asigurarea apărării părților în proces.

~ art. 30. *Cereri în justiție*

(1) Oricine are o pretenție împotriva unei alte persoane ori urmărește soluționarea în justiție a unei situații juridice are dreptul să facă o cerere înaintea instanței competente.

(2) Cererile în justiție sunt principale, accesorii, adiționale și incidentale.

(3) Cererea principală este cererea introductivă de instanță. Ea poate cuprinde atât capete de cerere principale, cât și capete de cerere accesorii.

(4) Cererile accesorii sunt acele cereri a căror soluționare depinde de soluția dată unui capăt de cerere principal.

(5) Constituie cerere adițională acea cerere prin care o parte modifică pretențiile sale anterioare.

(6) Cererile incidentale sunt cele formulate în cadrul unui proces aflat în curs de desfășurare.

12 | Legea contenciosului administrativ

~ art. 32. *Condiții de exercitare e acțiunii civile*

(1) Orice cerere poate fi formulată și susținută numai dacă autorul acesteia:

- a) are capacitate procesuală, în condițiile legii;
- b) are calitate procesuală;
- c) formulează o pretenție;
- d) justifică un interes.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică, în mod corespunzător, și în cazul apărărilor.

~ art. 33. *Interesul de a acționa*

Interesul trebuie să fie determinat, legitim, personal, născut și actual. Cu toate acestea, chiar dacă interesul nu este născut și actual, se poate formula o cerere cu scopul de a preveni încălcarea unui drept subiectiv amenințat sau pentru a preîntâmpina producerea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara.

~ art. 36. *Calitatea procesuală*

Calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Existența sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituie o chestiune de fond.

~ art. 37. *Legitimarea procesuală a altor persoane*

În cazurile și condițiile prevăzute exclusiv prin lege, se pot introduce cereri sau se pot formula apărări și de persoane, organizații, instituții sau autorități, care, fără a justifica un interes personal, acționează pentru apărarea drepturilor ori intereselor legitime ale unor persoane aflate în situații speciale sau, după caz, în scopul ocrotirii unui interes de grup ori general.

~ art. 40. *Sanctiunea încălcării condițiilor de exercitare a acțiunii civile*

(1) Cererile făcute de o persoană care nu are capacitate procesuală sunt nule sau, după caz, anulabile. De asemenea, în cazul lipsei calității procesuale sau a interesului, instanța va respinge cererea ori apărarea formulată ca fiind făcută de o persoană sau împotriva unei persoane fără calitate ori ca lipsită de interes, după caz.

(2) Încălcarea dispozițiilor prezentului titlu poate, de asemenea, atrage aplicarea și a altor sancțiuni prevăzute de lege, iar cel care a suferit un prejudiciu are dreptul de a fi despăgubit, potrivit dreptului comun.

~ art. 56. *Capacitatea procesuală de folosință*

(1) Poate fi parte în judecată orice persoană care are folosința drepturilor civile.